

عنوان مقاله:

ارزیابی عملکرد و اجزای عملکرد 43 لاین و اکوتیپ کنجد (*Sesamum indicum* L.) تحت شرایط آبیاری با آب شور

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشهای زراعی ایران، دوره 12، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

سید فاضل فاضلی کاخی - دانش اموخته دکتری فیزیولوژی گیاهان زراعی گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

احمد نظامی - استادگروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

مهدی پارسا - دانشیارگروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

محمد کافی - استادگروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

شوری آب و خاک در مناطق خشک و نیمه خشک رشد و عملکرد گیاهان زراعی از جمله کنجد را محدود می کند. بنابراین به منظور ارزیابی عملکرد و اجزای عملکرد 43 اکوتیپ و لاین کنجد تحت شرایط آبیاری با آب شور ($2/5$ دسی زیمنس بر متر) آزمایشی در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار در مزرعه تحقیقات شوری قطب علمی گیاهان زراعی ویژه، دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد در سال 1389 اجرا شد. نتایج نشان داد که تنها 25 اکوتیپ و لاین کنجد قادر به سبز شدن و تداوم رشد تا پایان مرحله رشد زایشی در شرایط این آزمایش بودند و بقیه در مراحل مختلف رشد از بین رفتند. تفاوت اکوتیپ ها از نظر عملکرد زیست توده، عملکرد دانه و اجزای عملکرد (تعداد کپسول در بوته، تعداد دانه در کپسول و وزن هزار دانه) معنی دار بود. بیشترین عملکرد زیست توده در اکوتیپ MSC3 به مقدار $2/73$ گرم در متر مربع مشاهده شد و در 24 درصد اکوتیپ ها مقدار این صفت بیشتر از 30 گرم در متر مربع بود و بیشترین عملکرد دانه نیز در اکوتیپ MSC3 به میزان $7/24$ گرم در متر مربع مشاهده شد. از نظر تعداد کپسول در بوته نیز تنوع قابل ملاحظه ای بین اکوتیپ های کنجد مشاهده شد، به طوری که گستره آن بین 2 تا 57 عدد متفاوت بود. نتایج ضرایب همبستگی نیز نشان داد که عملکرد دانه همبستگی مثبت و معنی داری با تعداد کپسول در بوته ($r = 46/0^{**}$) و عملکرد زیستی ($r = 94/0^{**}$) دارد. به نظر می رسد، جهت انتخاب اکوتیپ های متحمل به شوری، به گزینی بر اساس عملکرد دانه در شرایط مزرعه شاخص معتبری باشد. با وجود این، مطالعه بیشتر بر روی فرآیندهای رشدی و فیزیولوژیکی گیاه کنجد جهت تعیین میزان تحمل به شوری ضروری به نظر می رسد.

کلمات کلیدی:

دانه در کپسول، شاخص برداشت، کپسول در بوته، وزن هزار دانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/629990>

